

کاربرد رنگ در طراحی فضاهای شهری و شکل گیری فرهنگ پایدار

ذکيه نصرالله زاده^۱، مهدی عبداللهی^{۲*}

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه تبریز
Nasr.tb@gmail.com

۲- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز
Mehdi.abdullahi@hotmail.com

چکیده

رنگ یکی از جنبه های مهم زندگی شهری است. رنگ از جمله خصوصياتی است که در کنار شکل، ابعاد، جنسیت و بافت هر شی، حجم یا فضای آن را به ما می شناساند. رنگها معانی نمادین دارند و حتی در تصورات ذهنی ما نیز هر بنا با رنگهای خاصی تداعی می شود. در بیشتر موارد نخستین چیزی که بیننده در مورد یک شکل شناسایی می کند، رنگ است. رنگ در معماری نه تنها یک ویژگی اساسی است بلکه تشکیل دهنده بخشی از میراثی است که مافوق ارزشهای زیبایی شناسی ناب و یک ارزش فرهنگی به لحاظ انسان شناسی تلقی می شود. این مقاله با هدف مطالعه کاربرد رنگ در طراحی فضاهای شهری و تاثیر آن به لحاظ روانی بر مردم سعی بر این دارد تا دلایل اهمیت کاربرد رنگ در طراحی فضاهای شهری و شکل گیری فرهنگ پایدار را مورد بررسی و کنکاش قرار دهد. براساس یک تفکر سیستمی سازمان یافته در صورت استفاده از این عامل در ساختار شهرهای امروز، از مقیاس خرد تا مقیاس کلان، در حد شهرهای فعلی، می توانیم با برنامه ریزی اصولی و علمی در ایجاد تمرکز ذهنی و افزایش احساس آرامش در قالب محیط، موثرتر عمل نماییم.

واژه های کلیدی: رنگ، طراحی فضاهای شهری، اثرپذیری روانی، فرهنگ پایدار.

۱- مقدمه

شهر به عنوان یک فضای زنده به سرزندگی و نشاط نیاز دارد. تنها با طراحی فضاهای شهری که روح زندگی در آن ها جریان ندارد، نمی توان به شهرهای پویا و سرزنده دست یافت. رنگ ها به عنوان مهم ترین عناصر در فرایند طراحی نقش مهمی در خلق فضاهای شهری پویا دارند. زیرا برخی از رنگ ها بسته به انعکاس نور مناسب، روح نشاط و زیبایی را در افراد تحریک می کنند. اما برخی از رنگ های خنثی با اثرات منفی حتی در بزرگترین و عظیم ترین طراحی ها جز سایه ای نامفهوم، اثر دیگری نخواهند داشت. رنگ در زندگی یکی از عناصری است که کارکرد بسیار برجسته ای دارد و در همه زمان ها و نزد همه ملت ها جایگاهی در خور و شایسته دارد. در هر فرهنگی برخی از رنگ ها گویای نگرش ها و بازگو کننده احساس ها و عواطف و آرزوهای درونی مردمان است. هنرمند و طراح با تکیه بر سه اصل می تواند اثر مقدس هنری که روح زیبایی و نشاط را در جامعه ایجاد میکند، بیافریند. وجود افکار اولین شرط اساسی در خلق آثار ماندگار است.